

INTERVIEW OCHTENDPOST

Door Sylvia van den Top

DE 'SQUATS' DOE IK NU IN DE HUISKAMER

De weken verstrijken. We raken allemaal wat meer gewend aan het leven in en om het huis. En aan de stilte om ons heen. Vandaag spreken we in de Ochtendpost Joly Ilsink (63) uit Twello. Met haar volgt een gesprek over het leven en werken in deze 'coronatijd'.

KUN JE IETS MEER VERTELLEN OVER JE THUISSITUATIE?

'Wij wonen samen in Twello. Normaal gesproken pas ik ook op de kleinkinderen, maar dat kan nu niet. Vorige week heb ik wel samen met mijn dochter en kleindochter op afstand van 1,5 meter een korte wandeling gemaakt. Zo doen we het maar een beetje. Ik mis het knuffelen met de kleinkinderen wel. Dat vind ik jammer, want ik ben wel een fysiek mens.'

HOE COMBINEER JE OP DIT MOMENT JE WERK MET JE PRIVÉLEVEN?

'We werken allebei vanuit huis. Ik werk in de Bibliotheek in Twello en woon op vijf minuten afstand van mijn werk. Mijn man werkt al sinds het begin van de coronacrisis vanuit huis. Ze vergaderen ook online. Hij kan prima werken met laptop en televisiescherm op de eettafel. Het is alleen niet optimaal om samen thuis te werken met die online overleggen. Ik kan nog in de Bibliotheek werken, volgens een rooster waarbij we met maximaal met twee personen in de Bibliotheek werken. Dat is wel fijn. De Afhaalbieb loopt heel goed. Het is voor ons veel werk, dat heeft vooral met de hygiënemaatregelen te maken. Boeken die teruggebracht worden nemen we (na twee dagen) eerst allemaal af met een doekje. Daarna zetten we ze in de kast. De boeken zijn nog nooit zo schoon geweest. Maar we merken wel dat de mensen het heel erg waarderen. Op dit moment kom ik niet aan mijn andere werkzaamheden toe. We zijn natuurlijk ook net begonnen, dus het is even wennen om alles goed te regelen.'

ZIJN ER SPECIALE DINGEN DIE JE MIST OP DIT MOMENT?

'Ik mis natuurlijk mijn kleinkinderen. Binnen niet al te lange tijd ga ik met pensioen. Ik merk dat ik aan deze situatie wel kan wennen. Ik heb wel mijn vaste ritme. Vanochtend ben ik via YouTube begonnen met gym. Dan heb je toch weer even persoonlijk contact met je gymleraar en met je groep. We gaan nu met de groep starten met een challenge. Dat is wel erg leuk! Ik gym nu in mijn huiskamer. Daar doe ik de kracht-oefeningen en 'squats'. Vanmiddag ga ik met mijn man fietsen samen. Toch moet je wel oppassen voor je gezondheid. Langzaam komt het virus wel dichterbij. Een oud-collega van mijn man is ook getroffen door het virus. Hij en zijn vrouw zijn direct na elkaar overleden. Dat is wel triest. Er ontvallen ons veel oma's en opa's. Het kan je zomaar overkomen.'

WAT NEEM JE MEE, NA DEZE CORONACRISIS?

'Ik denk dat het straks moeilijk is om elkaar weer te durven knuffelen en handen te schudden. Mijn buurvrouw was laatst jarig. Normaal geef je elkaar een dikke knuffel, maar dat kan nu niet. Maar je weet niet wanneer dat wel weer helemaal zonder risico kan. Dat is best moeilijk. En de angst om je in groepen te bewegen. Ik vermoed dat we ons allemaal nog veel langer aan de hygiënerichtlijnen moeten houden om veilig met elkaar te kunnen omgaan.'

WAT IS JOUW VERHAAL? GEEF JE OP VOOR DE OCHTENDPOST

Vind je het ook leuk om jouw verhaal te delen?

Stuur een e-mail naar: communicatie@bibliotheekbrummenvoorst.nl. Wij nemen dan zo snel mogelijk contact met je op om een afspraak in te plannen.

RAMADAN IN CORONATIJ

De ramadan is bij uitstek een sociaal gebeuren, maar dit jaar zal de boeken ingaan als een hele sobere editie. Samenkomen is immers niet toegestaan. De impact van het coronavirus is groot, legt de Twellose Hava Cetin uit. Moskeeën blijven dicht, bijeenkomsten gaan niet door en maaltijden kunnen niet gedeeld worden. "Normaliter doen we alles samen maar dit jaar is alles anders. Het geeft me wel de tijd en ruimte om tot de kern van mijn geloof te komen."

Nog geen jaar geleden was Hava één van de organisatoren van een Suikerfeest-activiteit in Klein Twello. Dit was voor iedereen toegankelijk. Het voornaamste doel was om ook niet-moslims bij deze traditie te betrekken. Het bleek een succes. Verschillende mensen uit alle lagen van de samenleving kwamen bij elkaar. Men genoot van de lekkernijen en ging met elkaar in gesprek over het geloof. Dit jaar had Hava hier graag een vervolg aan gegeven, maar corona zorgt er voor dat alles anders is.

Als we vragen hoe Hava deze tijd beleeft klinkt ze in eerste instantie ietwat somber. "De ramadan beleef je normaal gesproken echt samen. Met burens, vrienden en familie. Je eet samen, je bidt samen, je deelt samen. Dit jaar is heel bijzonder. Persoonlijk merk ik dat ik meer terugkom tot de kern. Doordat je meer alleen bent kom je meer tot inkeer. De ramadan is een proces en ik merk dat het bijzonder is om dat grotendeels alleen te doorstaan. De bezinning lijkt meer aanwezig omdat je alleen bent. Je realiseert je ook des te meer wat je allemaal hebt. En hoe rijk we zijn". Hava klinkt inmiddels berustend en een stuk hoopvoller.

Het fysieke proces van het vasten herinnert de moslim aan zijn of haar godsdienst. Daarnaast is het bedoeld om zelfdiscipline te ontwikkelen en om aan de zwakheden van je karakter te werken. Volgens Hava maakt het je bewust van je zelfontplooiing. Zoals ze al zei is de ramadan een tijd van reflectie en bezinning. Deze editie waarschijnlijk meer dan ooit tevoren vanwege de pandemie waar we inzitten.

Ondanks de berusting knaagt er toch iets. De moslima uit Twello vertelt over een intern conflict ten gevolge van de coronamaatregelen. Hava legt uit dat ze het delen van eten enorm mist. Zij en haar man no-

digden altijd mensen uit voor de iftar, de dagelijkse maaltijd na zonsondergang. Mensen die het minder breed hebben, zoals statushouders. "Wanneer iets wat zo goed bedoeld is, niet meer mag, dan voelt dat heel onwerkelijk. Alsof je wordt tegengehouden terwijl je wilt helpen. Je wil zo graag maar het mag niet. Dat voelt best wel wreed."

Hava vertelt dat het een 'fitrah' wordt genoemd wanneer je eten deelt met minderbedeelden. Net als de 'zakat' is het een soort belasting die je als moslim dient af te staan. Het zijn belangrijke bijdragen aan de samenleving en beiden zijn nauw verbonden met de vastenmaand legt Hava uit. Op het internet lezen we hoe mensen elkaar deze maand eten sturen, in plaats van samen te gaan eten. Soms in samenwerking met voedselbanken. Het zijn mooie initiatieven die ontstaan waardoor men toch van elkaars eten kan proeven en men kan delen met elkaar.

In de media lezen we ook dat de autoriteiten bang zijn dat moslims toch zullen samenkomen, bijvoorbeeld om de iftar letterlijk samen te delen. Volgens Hava is daar in haar kring geen sprake van. "Mijn moeder en mijn zus zijn de enigen die ik tegenwoordig nog bezoek. En mijn kinderen natuurlijk ook. Hierbij houden we altijd de 1,5 meterregels in acht, maar samen eten doen we niet. Ik durf het ook echt niet aan om die streep over te gaan." Volgens Hava zijn er ook voldoende alternatieven om met elkaar in contact te blijven. Zo vertelt ze bijvoorbeeld dat de moskeeën hun diensten online uitzenden.

Toch mist ze de moskee wel degelijk. Meestal bezoekt ze het gebedshuis in Deventer. Tijdens de ramadan leest ze hier vaak in de Koran. Ze vertelt dat de Koran in de ramadan is ontstaan en dat het van de moslims wordt verwacht dat ze tijdens de ramadan de gehele Koran lezen. "Normaal gingen we gezamenlijk in de Koran lezen. In de moskee, na

of voorafgaand aan een gebed. Ook dat samenzijn is er dus helaas niet bij dit jaar. Nu lees ik thuis. Iedere dag een hoofdstuk."

Tot slot vertelt Hava over de lering die ze reeds uit deze situatie heeft getrokken. "Corona is een les voor ons allen. Nu realiseer ik me bijvoorbeeld hoeveel mensen ik eigenlijk zou willen bezoeken. Dikwijls beloofde ik diezelfde mensen dat ik snel langs zou komen of iets van mij zou laten horen, maar in de praktijk kwam het er vaak niet van. Veelal kwamen er andere zaken tussendoor. In deze tijd realiseer ik me hoe jammer het werkelijk is dat dat zo gegaan is. Dat ga ik vanaf nu echt anders doen. Nu wordt er duidelijk wat er echt belangrijk is in het leven."

De initiatiefnemers van deze pagina wensen Hava en alle andere moslims uit de gemeente Voorst sterkte, bezinning en kracht toe tijdens het restant van de ramadan.

BELANGRIJKE BEGRIPPEN RONDOM DE RAMADAN

Ramadan: Ramadan is de negende maand van de islamitische maankalender. In tegenstelling tot de Gregoriaanse kalender die op de zon is gebaseerd en die we in Nederland gebruiken, werkt de islamitische kalender op basis van de maan. Dat betekent dat de ramadanmaand pas begint als het eerste streepje van de maan zichtbaar is. Dit kan per land verschillen, bijvoorbeeld vanwege een bewolkte hemel. De vastenmaand ramadan begon hier in Nederland op donderdagavond 23 april en eindigt op zaterdagavond 23 mei. Het vasten begon vrijdagochtend vanaf zonsopgang en eindigt 23 mei met het suikerfeest. Tussen zonsopgang en zonsondergang mag er niet gegeten en gedronken worden. Ook geslachtsgemeenschap, bekvechten en roken zijn dan niet toegestaan. Doel is je bewust te worden van jezelf en van je daden zodat jezelf op deze wijze kan beschermen tegen zonden. Het woord ramadan is afgeleid van 'ramida' wat vrij vertaald 'verschroeid door de hitte van de zon' betekent. De betekenis kan letterlijk worden opgevat, want moslims vasten soms onder intense hitte, kou, of andere omstandigheden, maar heeft ook een figuurlijke betekenis. Het staat symbool voor het hervormen van jezelf tijdens deze bijzondere vastenmaand. Zoals klei verandert onder intense hitte, zo ondergaan moslims een spirituele hervorming door zich te verdiepen in de Koran, door meer te bidden of door een aalmoes - 'zakat' - aan minder bedeelden te geven.

- **Iftar:** De maaltijd om het vasten te breken na zonsondergang.
- **Zakat:** Een van de pilaren van de Islam, die tijdens de ramadan extra belangrijk is. Het houdt in dat je een bepaald percentage van je inkomen moet doneren aan mensen die het minder hebben. Moslims kunnen ook vrijwilligerswerk doen.
- **Ramadan Mubarak:** Veel moslims begroeten elkaar voor en tijdens de ramadan met 'ramadan moebarak', 'ramadan karim' of 'ramadan mabroek', wat gezegende ramadan betekent.

HOE GAAT HET MET U?

De maatregelen rondom het Coronavirus kunnen voor iedereen gevolgen hebben. Soms grote en soms kleine. Vanuit de gemeente zijn we benieuwd hoe het in deze bijzondere tijd met onze inwoners gaat. Met u dus. We staan op verschillende manieren in contact met inwoners, organisaties en bedrijven. Maar we horen graag van meer mensen hoe zij deze periode beleven. Hoe? Gewoon maar eens door te bellen. We hopen daarmee inzicht te krijgen in wat er leeft en waar behoefte aan is en hoe we daarin -als gemeente- mogelijk kunnen ondersteunen. Tussen 7 en 18 mei bellen we willekeurig een paar honderd inwoners van de gemeente Voorst met de vraag: "Hoe gaat het met u?" U kunt dus mogelijk een telefoontje van ons verwachten. Tot dan!